

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN LEADERSHIP BEHAVIORS AND GOOD GOVERNANCE MANAGEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN SCHOOLS UNDER NAKHON PHANOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

เบญจพร นาทราย* และ ชานวิทย์ หาญรินทร์

Benjaporn Nasai* and Chanwit Hanrin

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University,
Nakhon Phanom 48000, Thailand

*Corresponding author: Email: ple.ben@hotmail.com

รับบทความ 5 มีนาคม 2564 แก้ไขบทความ 24 มิถุนายน 2564 ตอรับบทความ 17 กรกฎาคม 2564 เผยแพร่บทความ มกราคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน (2) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน และ (4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .32-.90 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ (Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. พฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทุกด้าน และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01
4. สมการพยากรณ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน เป็นดังนี้ $Y' = 1.987 + 0.215X_1 + 0.170X_3 + 0.141X_2$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z' = 0.339Z_1 + 0.280Z_3 + 0.242Z_2$

คำสำคัญ: พฤติกรรมภาวะผู้นำ, การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the leadership behaviors of school administrators under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1, 2) to examine good governance management of school administrators, and 3) to identify the relationship between leadership behaviors and good governance management of school administrators, and 4) to create the forecast equation of leadership behaviors in accordance with the good governance management of school administrators. The sample, selected through stratified random sampling, consisted of administrators and teachers in primary schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2019. The instrument for data collection was a set of questionnaires with item discriminant values from .32 to .90 and the reliability of .98. The statistics were percentage, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Multiple linear regression analysis.

The results showed that:

1. School administrators' leadership behaviors were at a high level in all aspects.
2. School administrators' good governance management was at a high level in overall and individual aspects.
3. The overall relationship between leadership behaviors and school administrators' good governance management was positive in all aspects at the .01 level of significance.
4. The forecast equation between school administrators' leadership behaviors and school administrators' good governance management could be written in raw scores and standardized scores as follows:

$$Y = 1.987 + 0.215X_1 + 0.170X_3 + 0.141X_2$$

$$Z = 0.339X_1 + 0.280X_3 + 0.242X_2$$

Keywords: Leadership Behaviors, Good Governance Management, School Administrators

บทนำ

การบริหารจัดการของผู้บริหารที่เป็นการแสดงออกที่มากกว่าความจงรักภักดีเพราะเป็นความสัมพันธ์ที่แน่นหนา และผลักดันให้บุคลากรเต็มใจที่ตนเอง เพื่อสร้างสรรค์ให้สถานศึกษาอยู่ในสภาพที่ดีขึ้น ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความผูกพันต่อสถานศึกษาจะสามารถรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้อยู่กับสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจ รวมถึงการสร้างความผูกพันในสถานศึกษา ซึ่งผลดังกล่าวจะส่งผลให้คนและงานจะเอื้อประโยชน์ต่อกัน เพราะคนเป็นผู้สร้างงานในขณะที่งานเป็นสิ่งที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมของคนให้สอดคล้องกัน ในการทำงานร่วมกันหากบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการจูงใจในการทำงานก็จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของสถานศึกษา (สร้อยตระกูล อรรถมานะ, 2559, หน้า 71) ซึ่งความผูกพันต่อองค์กร มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร อีกทั้งยังเป็นตัวทำนายอัตราการลาออกได้ สมาชิกที่มีความผูกพันในระดับสูงสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันในระดับต่ำ เนื่องจากความผูกพันต่อองค์กรเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรทำงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่ำเพราะเป็นความรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าขององค์กรเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างซึ่งความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถ้าองค์กรใดมีบุคลากรที่มีความผูกพันในระดับสูงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ก็จะเป็นไปได้ง่าย สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้นโดยความผูกพันต่อองค์กรจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างสมาชิกและองค์กร และเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่สุดองค์กรก็สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคคลที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีอัตราการขาดงานต่ำสามารถทำนายอัตราการลาออกหรือเปลี่ยนงานได้ ความผูกพันต่อองค์กรจะมีความสัมพันธ์สูงสุดหรือส่งผลกระทบที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงงาน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงมีความสำคัญกับสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นสิ่งที่ช่วยนำพาให้องค์กรมุ่งไปสู่ผลสำเร็จของการบริหาร ความเป็นสตรีและบุรุษเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากความเห็นที่ค่อนข้างจะขัดแย้งกันระหว่างสตรีกับบุรุษ แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ (Gross and Traks, 1987, pp. 92-83 อ้างถึงใน จิราพร แพรน้อย, 2557, หน้า 65) พบว่าแนวโน้มของผู้บริหารที่เป็นสตรีสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าโรงเรียนที่มีผู้บริหารเป็นบุรุษ และในทำนองเดียวกัน พบส่งผลการเรียนของนักเรียนที่บริหารการสอนโดยครูสตรีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า (Gross & Traks, 1987, pp. 92-83 อ้างถึงใน จิราพร แพรน้อย, 2558, หน้า 24) นอกจากนี้ ประสิทธิภาพในการทำงานก็เป็นตัวแปรที่สำคัญได้ ดังที่ ธงชัย สันติวงษ์ และ (ชัยยศ สันติวงษ์, 2542, หน้า 54) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นตัวแปรสำคัญ เพราะประสิทธิภาพเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรและ (อารียา เหมมาตร, 2557) กล่าวว่า ผู้บริหารสตรีต้องปรับเปลี่ยนบทบาท และฐานะของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จำนวนผู้บริหารสตรีมีสัดส่วนน้อยกว่าจำนวนผู้บริหารบุรุษ แต่มีแนวโน้มที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น เนื่องจากความรู้ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารสตรี สามารถพัฒนาสถานศึกษาได้ไม่ยิ่งหย่อนกว่าผู้บริหารบุรุษ

หลักธรรมาภิบาลมีบทบาทที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์โดยตรงกับความเป็นประชาธิปไตยเป็นหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกภาคในสังคมรัฐเกิดความเข้มแข็งมั่นคงมีเสถียรภาพและประชาชนเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและเป็นการระดมความคิดจากส่วนประกอบที่สำคัญของสังคม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2558, หน้า 2) ในปี พ.ศ. 2559 การบริหารงานภาครัฐได้ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิผลมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าเปิดเผย โปร่งใส เน้นการมี

ส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งทำให้ส่วนราชการต่าง ๆ ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการคิดให้มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางการสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น ในระบบการบริหารราชการไทยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งแนวคิดของธรรมาภิบาลในประเทศไทยมีการสอดแทรกในการบริหารราชการแผ่นดินมานานแล้วแต่ยังไม่ชัดเจนเท่ากับปัจจุบันและได้มีการกล่าวถึงเป็นระยะในช่วงก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554, หน้า 11) แต่ยังไม่มีความแพร่หลายจนมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559, หน้า 4) กำหนดให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชนระดับภาคและระดับประเทศ ในทุกขั้นตอนของแผนเน้นสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556, หน้า 76) ตลอดจนนโยบายรัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและบริหารจัดการของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาพัฒนาก้าวหน้าต่อไป

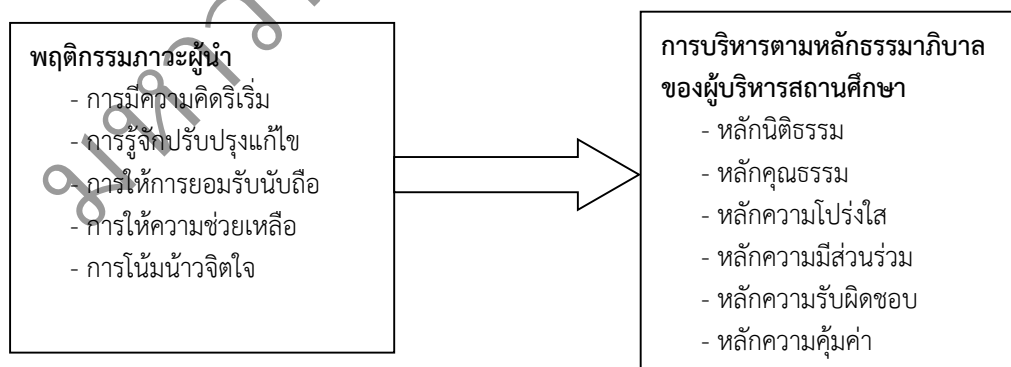
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ดังนี้

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Dubrin (2010), Achua & Lussier (2010), Greenberg & Baron (2010), Karianne Kalshoven (2010), Weiss and Legrand (2011), Horth and Vehar (2012) สามารถสังเคราะห์สรุปเป็นกรอบแนวคิดประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การมีความคิดริเริ่ม การรู้จักปรับปรุงแก้ไข การให้การยอมรับนับถือ การให้ความช่วยเหลือ และการโน้มน้าวจิตใจ
2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา (ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, 2542 อ้างถึงใน อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า, 2548, หน้า 106-108) ว่าด้วยองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยตามลำดับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 2,808 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 249 คน จำแนกเป็นครูในโรงเรียน จำนวน 2,559 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 249 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 78 คน จำแนกเป็นครูในโรงเรียน จำนวน 2,559 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 96 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 174 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำผู้บริหารโรงเรียนโดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท แบบสอบถามมีการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 ถึง 0.10 และนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (tryout) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (a-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างได้

วิธีรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนมไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียด และประโยชน์ในการทำวิจัย
4. เตรียมแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 174 ชุด ได้แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างและได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 174 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Enter

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีความคิดริเริ่ม	4.34	0.55	มาก
2. ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข	4.32	0.63	มาก
3. ด้านการยอมรับนับถือ	4.38	0.65	มาก
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.22	0.68	มาก
5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ	4.24	0.70	มาก
รวม	4.30	0.64	มาก

จากตาราง 1 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการยอมรับนับถือ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดริเริ่ม ได้แก่ ผู้บริหารมีความเข้าใจในการรับรู้ข่าวและเหตุการณ์ใหม่ ๆ ทางการศึกษา ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ครู ด้านการยอมรับนับถือ ได้แก่ ผู้บริหารยกย่องความสำเร็จในงานที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน ด้านการให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ ผู้บริหารให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ร่วมงานให้เจริญก้าวหน้าในอาชีพ และด้านการโน้มน้าวจิตใจ ได้แก่ ผู้บริหารใช้ภาษาพูดที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.45	0.61	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.39	0.57	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.45	0.61	มาก
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.31	0.64	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.33	0.63	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.37	0.57	มาก
รวม	4.38	0.60	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักความมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ได้แก่ มีการกำหนดระเบียบ การบริหารงานในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ด้านหลักคุณธรรม ได้แก่ สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ด้านหลักความโปร่งใส ได้แก่ ผู้บริหารมีการมอบสิ่งของให้แก่ครู นักเรียนและผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้านหลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบการทำงานของตนเอง ด้านหลักความรับผิดชอบ ได้แก่ มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นมุ่งผลสำเร็จของงานอย่างเต็มความรู้ และด้านหลักความคุ้มค่า ได้แก่ มีการควบคุมกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ประหยัดและคุ้มค่า

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
การมีความคิดริเริ่ม (X ₁)	1.00	0.671**	0.432**	0.479**	0.398**	0.660**
การรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X ₂)		1.00	0.518**	0.432**	0.470**	0.619**
การให้การยอมรับนับถือ (X ₃)			1.00	0.576**	0.691**	0.487**
การให้ความช่วยเหลือ (X ₄)				1.00	0.496**	0.579**
การโน้มน้าวจิตใจ (X ₅)					1.00	0.430**
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร (Y)						1.00
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (X)						0.702**

** sig < .01 (ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทุกด้าน อยู่ในระดับสูงมีค่า ($r_{xy} = 0.702$) และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยเรียงลำดับจากพฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์สูงไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านการมีความคิดริเริ่ม ($r_{xy} = 0.660$) ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข ($r_{xy} = 0.619$) ด้านการให้ความช่วยเหลือ ($r_{xy} = 0.579$) ด้านการยอมรับนับถือ ($r_{xy} = 0.487$) และด้านการโน้มน้าวจิตใจ ($r_{xy} = .430$)

ตาราง 4 แสดงการทดสอบสมมติฐานสมการพยากรณ์พฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	b	Std.Error	β	t	sig
ด้านการมีความคิดริเริ่ม (X ₁)	0.215	0.045	0.339	4.733	0.000**
ด้านการยอมรับนับถือ (X ₃)	0.170	0.040	0.280	4.227	0.000**
ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X ₂)	0.141	0.043	0.242	3.290	0.001**

$R = 0.750$ $R^2 = 0.563$ Adj. $R^2 = 0.550$ SEE = 0.223 F = 43.303 a = 1.987

** sig < .01 (ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

จากตาราง 4 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำที่ส่งผลกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ ทั้ง 3 ตัวแปร สามารถเรียงลำดับจากตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า β สูงไปต่ำได้ดังนี้ ด้านการมีความคิดริเริ่ม (X₁) ด้านการยอมรับนับถือ (X₃) และด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข (X₂) สามารถพยากรณ์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 56.3 ($R^2 = .563$) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เป็นดังนี้ $Y' = 1.987 + 0.215 X_1 + 0.170 X_3 + 0.141 X_2$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน $Z' = 0.339 X_1 + 0.280 X_3 + 0.242 X_2$

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ด้านการยอมรับนับถือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะการยอมรับนับถือเป็นตัวแปรสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี และผู้บริหารควรยกย่องความสำเร็จในงานที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงานให้การยอมรับและสนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครู ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของครูและบุคลากร จะทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัย Hester (2011, p. 21) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของโรงเรียนจากมุมมองและความผูกพันต่อองค์กรของครู : การตรวจสอบแหล่งที่มาของฟังก์ชันการเป็นผู้นำ ผลการวิจัย พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครูมีความสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะมีคุณภาพของความเป็นผู้นำสนับสนุนความร่วมมือภายในทีมเป็นผู้นำและการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมทำให้ การเป็นผู้นำสนับสนุนเป็นบทบาทในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญร่วมแล้ว คุณภาพของการทำงานเป็นผู้นำการควบคุมดูแลและบทบาทของสมาชิกในทีมเป็นผู้นำในการทำงานนี้ไม่ได้สัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของครู ผลกระทบจากการวิจัยที่ครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมความมุ่งมั่นของครูขององค์กร ควรจะได้รับการสนับสนุนโดยทีมงานที่เป็นผู้นำของเขาและทีมผู้นำที่โดดเด่นด้วยการผสมกลมกลืนความชัดเจนในบทบาทและเป้าหมาย

2. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ควรเน้นด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหลักนิติธรรมมีการกำหนดระเบียบ การบริหารงานในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างถูกต้องตามระเบียบ และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าหลักความโปร่งใสที่ผู้บริหารมีการมอบสิ่งของให้แก่ครู นักเรียนและผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเสียสละอุทิศความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และด้านหลักคุณธรรม เพราะผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ทั้งยังมีความอดทนอดกลั้นต่อการถูกกระทบทางด้านจิตใจ เมื่อผู้บริหารปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจะทำให้องค์กรมีการปกครองอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชิน เรืองบุญส่ง (2557, หน้า 22) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน พบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบหลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางบวกทุกด้าน และมีความสัมพันธ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงปานกลาง แสดงว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำมีผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพราะจะทำให้การบริหารงานในองค์กรโรงเรียนมีการทำงานประสานกันได้ดี ทั้งครู นักเรียน และผู้บริหารซึ่งทำให้องค์กรสามารถบริหารงานเดินไปได้อย่างประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ธารบุตร (2559, หน้า 17) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับหลักธรรมาภิบาลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธราธิปไตย ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง

4. สมการพยากรณ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวพยากรณ์ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการมีความคิดริเริ่ม การยอมรับนับถือ และการรู้จักปรับปรุงแก้ไข มีผลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ซึ่งอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 56.3 อำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 56.3 มีสมการพยากรณ์ คือ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

= 0.339 การคิดริเริ่ม +0.280 การยอมรับนับถือ +0.242 การรู้จักปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรชัย ไชยมงคล (2559, หน้า 15) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมแตกต่างกัน 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 6) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน 7) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 8) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านเป็นผู้รู้จักปรับปรุงงานวิชาการด้านเป็นผู้เข้าสังคมได้ดีเพื่อประโยชน์ในงานวิชาการ และด้านเป็นผู้คิดริเริ่มในงานวิชาการมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านการยอมรับนับถือมีค่ามากที่สุด ซึ่งผู้บริหารควรให้การยอมรับนับถือผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีข้อเสนอแนวคิดที่ดีและยอมรับความคิดเห็น ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาและชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครูให้กำลังใจสนับสนุนครูให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใสและด้านหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารควรมีนำหลักด้านความโปร่งใสคือควรมีการมอบสิ่งของให้แก่ ครู นักเรียน และผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นรางวัลในการปฏิบัติงานในแบบอย่างที่ดี โดยไม่หวังผลตอบแทน และควรมีการกำหนดระเบียบ การบริหารงานในสถานศึกษาอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นอย่างถูกต้อง เพื่อให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยเปรียบเทียบตามระดับวุฒิการศึกษาของครู ประสิทธิภาพในการทำงาน หรือตัวแปรอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม การพัฒนาการบริหาร

2.3 ควรศึกษาเรื่องวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามหลักอิทธิบาท 4 กับโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนมที่ยังไม่ได้มีการวิจัย

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

เอกสารอ้างอิง

จิราพร แพร่น้อย. (2558). ภาวะผู้นำผู้บริหารสตรีของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ฉัตรชัย ไชยมงค์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยยศ สันติวงษ์. (2556). การปฏิรูประบบการบริหารงานภาครัฐ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2558). ปฏิรูปราชการเพื่อความอยู่รอดของไทยในการปฏิรูประบบราชการยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะปฏิรูปการระบอบราชการ.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความพึงพอใจและความผูกพันต่อการของพนักงาน : กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2557). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2556). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อริย์ชัย แก้วเกาะสะบ้า. (2548). ธรรมาภิบาลกับหลักสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- อารียา เมฆาธร. (2557). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- อัจฉรา ธารบุตร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวุฒานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- Achua, C. F. and Lussier R. N. (2010). *Effective Leadership*. (4th ed). South-Western: Cengage Learning.
- Dubrin, A. J. (2010). *Principles of Leadership*. (6th ed). Toronto: Houghton Mifflin Company.
- Greenberg, J.; & Baron, A. (2010). *Behaviour in organization: Understanding and managing the human side of work*. (4th ed). Columbus, OH: Merrill.
- Hester, J. P. and Killian, D. R. (2011). The Leader as Moral Agent: Praise, Blame, and the Artificial Person. *The Journal of Values Based Leadership*, 4(1), 93-104.
- Horth, D. M., & Vohar, J. (2012). *Becoming a leader who fosters innovation*. Greensborough, NC: Center for Creative Leadership.
- Karianne Kalshoven (2010). Ethical Leader Behavior and Big Five Factors of Personality. *Journal of Business Ethics*, 100(2), 349-366.
- Weiss, S. D. & Legand, P. C. (2011). *Innovative intelligence*. Ontario: John Wiley & Sons.